

نوسینی: که رمی خسادی

بنگی سارا بتو چاپه‌منی و بلانکوینه سویند - مسترکهفلم ۱۹۸۸

نرخی ۲۵ کرفنی سویندی یه

لہ پینساو چسی دا

ئەو کوان و دەمەلە پىسە پر لە کىم و چىڭ و زوخاوهى كە لە
كونگرهى چوارهوه ، وەك شىر پەنجه گشت رەك و پۇي لەش و گيانى
رىبەرا يەتى حىزبى ديموكراتى كوردىستانى ئيرانى داگرتبوو ، دايىدا بوه
نىيۇ بەدەنهى حىزب و رۆز بەرۋۇز كرمۇنى دەكىرد و بەرھە لەر و لاوازى
دەبرد ، ئا خەركەى لە كونگرهى ھەشت درا و كىم و چىڭ و پىسايىيەكەى
ھاتە دەر و بە نىيۇ لەش و گيانى حىزب دا بىلەو بۇوه و بىگومان بۇ
جولانهوهى رزگارىخوازى گەلەكەمان لە كوردىستانى ئېران زيانىكى زۆرى
ھەپەيە و بەرھە لەر و لاوازى دەبات .

فهرق و جیاوازی ئەو کوانە پىسەئى لەشى رىبېرایەتى ح۰ د۰ ك۰ -
لەگەل کوان و دۆمەلى لەشى زەلامىيەك لەوە دايىھە كە لە كاتىك كوانى
لەشى مروق دەربوو ، چىلک و كىيمەكەي دىيىتە دەر و برىينەكەي بەيسەك دۇۋو
دەست مەلتەمم و هەتowan و بە لەسەر دانانى گەلا " رەكىيە " برىينەكەي
سارىيەز دەبىي و قىرتمااغە دەبەستى و حەملەمىلى دەبرى .
بە لام دەر بىونى كوان پىسەئى لەشى رىبېرایەتى ح۰ د۰ ك۰ نەك ھەر
زان و دەرد و ئۆفى بەدە نەھى حىزبى لەبەين نەبرەد و نايىبات و برىينى
سارىيەز نەكىد و نايىكەت ، بەلكوو وەك خۇرە ھەمۇو بەدەنەھى حىزب
دەتەنېتىھە و ۋان و دەردىكەشى زىياتر دەكەت .

ئا خافتەن و نووسین و شەرە دندووگەی هىچ يەك لە دوو بەشەي كە
ھۆي بنهماي ئەم كوانەم دۆمەلە بۇون ، ناتوانن چارى ئەم ژان و دەرەدە
بەهن . چونكە هىچ كاميان مەبەستىيان چارە سەركىرىنى گىرو گرفتى
كۆمەلى كوردىوارى و بردنە پېشى خەباتى حىزبى نىيە .

باسەكمان لەسەر چى يە ؟

روزى ھەوەلى مانگى خاکەلىيە ۱۳۶۲ - ۲۱ مارسى ۱۹۸۸ روژى نەورۆزى كوردى ، واتە چەند رۆز پاش داگىر كردنى شارى ھەلەبجە و خورمال و سيروان و ناوجەھى شارەزوور لە لاينە هيئى داگىركەرى رىزىيمى كۆنەپەرسى ئاخوندى ئيران و چوار رۆز دواى بومبارانى ئەو شارانە لە لاينە فروكەكانى حکومەتى فاشىستى بەغداوه ؛ بە بومبای كيمياوى و گازى ژاراوى كە بۇو بە هوئى قىر كردنى بە كۆمەلى پتر لە ۵ هەزار كوردى بى تاوان و بريندار بۇون و ئاوارە كردنى دەيان ھەسەرار كەسى تر ، راست لەو كاتە دا كە جەزنى نەورۆز لەگەلى كورد بېۋە شىن و تلزيھ و بىزاري و توورەبى گەلى كورد لە داگىركەر و جنايەتكاران بەرز ببۇوه و سەبەبكارانى ئەو جنايەته تف و لەعنەت دەكران .

راست لەو كاتە دا كە خۆپىشاندانى رەخنەو بىزاري و نارەزايدى كوردەكانى دوورە ولات ، لە شارەكانى ئوروپا و ئەمریكا دېلى ئەم جنايەت و كارە ساتە داخدارە ، شارەكانى تە نىبۇوه ، لە لاينە دەستەيەكى ۱۵ كەسى لە رىبېرائى ح ۰ دك ۱۰ ، لە ناوجەھى ژىئر رەحەتى بەعسى جنايەتكار دا ، بەياننامەيەك بلاڭ كرايەوهولەت بۇونى حىزبى ديمۆكراتى كوردىستانى ئيرانى وەك " مژده " يەك بە خەلەك راگەيانىد .

بە واتەيەكى تر ، لەو كاتە دا كە جنايەتى داگىركەرانى كوردىستان و قەلاچۇ كردنى ڙن و مندالى كورد پرسە و پەزارە لە خويىن گەوزاوه كانى خەلکى بى تاوان ، واى لە خەلک كردىبو كە لە گشت قىسەو بىناس و ئاخافتن و نووسىن و كۆبۈونەوەيەكدا ، تاقە رىگاي رىزگارى لە بن دەستى و نەجات بۇون لە توانەوه فەوتانىيان لە يەكىتى و يەك گرتى هىئەزە

ئازادیخوازه‌کانی کورد ده زانی ، دهسته‌یهک له ریبهراینی حیزبی دیموکرات ناوی "ریبهرایمته شورشگیر" یان له سەرخۆدان او جیا بۇونه‌وه له حیزبی دیموکرات یا "وەدەرنانی فراکسیون" ئی به گەلی کورد راگھیاند .

بە قەولی شاعیر :

"ئەلەحق ھونھرى كىرد ، سولھيمان بەگى ييا وەر " دوا بەدواي بلاو بۇونه‌وه بەياننامەن نابراو ، له لا يەلەو راگھیاندنی پشتیوانی (نیوھ و چواریهک و بەشی زۆری) کادرو پېشمەرگە و ریكھراوه‌کانی حیزب له "ریبهرایمته شورشگیر" وەك لادفاوی بەھار ھىئىنابنى ؟ بە هوی پەيڭ و پۆستەي "ریكھراوی موجاھيدىنی خەلکى ئېران ، ئەو دۆستە دلىسۆزەی گەلی کورد" ؟ دەگەيىشتنە ئوروپا و لە لايەن ئەندامانی "ژىير و دنسوزى" حیزبی دیموکراتەوه بلاو دەكرانەوه . لە لايەكى دىكەش نووسراوه‌ی پر له ھەرەشەو گورەشە و وشەنە زاراوى بى تامى كۈنى له باو كەوتۇوي كومىسيونى سیاسى - نىزاخەسى حیزب و دەفتەرى سیاسى بە خەلکدا دەگەران و لە ستکەلم لە "مېزى گتاب" شويىنى چەقه و دم بە دمەي "شورشگیرانى ئېرانى" دادەنران و ھەرتكلا بى ئەوهى كە بىر له چارە نووسى داخدارى ئەورۇي جولانه‌وهی کورد بىكەنھەوه ، دەتگوت مزگىتى ئەستاندى "خۇدمۇختارى" يان بۆ گەلی کورد ھىئاوه .

لەوه سەيرتر : ئەوانەي تا دوو رۆز بەر له بەياننامەن يەك خاکەلیيە ، دەرۋىش و گوئى له مىتى كويىرانەي ریبهراتى حیزبی دیموکرات بۇون و بى ئەوهى تى گەيىشتبىن بۆ چى خەباتىان كردوھو لەسەر چى دەربەھەم بۇون و ئەو ریبهرایمته يە چى بەسەر بزووتتەوهو بە سەر ح ۱۰ ک ۱۰ هىناوه ، بۆيان له ملى خەدا و بە سازو ھەواي ریبهرایمته سەمايان دەكەرد و فەرمائىشى سکرتىرۇ "فەرماندەي گشتى" .

سرا سه ئایینى فورغان ده زانى لە پر کەوتنه جم و جول و هەلسوران و چالاکى و ١٨ دەره جە وەرسوران و بايانداوه .
سەلام سەك بۆ خزمەت بە بزووتنەوەي كورد ، نەك بۆ ناساندى
حەبانى رەواي ميللەتكەميان ، نەك بۆ فيئر بۇون و ئەزمۇون وەرگرتن لە^٠
بزووتنەوەي گەلانى خەباتگىر ، نا ٠٠٠ نەك بۆ ئەوانە ٠٠٠ بەلكوو بۆ
فراوانىر كردنى كەلىنى پەيدا بۇوي نىيۇ حىزب ، بۆ قوولتىر كردقى
ساكۆكى و سار كردنى دووبەرەكى و دۆزىنەوەي ناو و نرتکەي بى ماناو
غەيرە سیاسى كە ئەوهش خۆي بەرھەمى پەروەرده كردنى چەند سالىھى
رىبەرايەتى ح ١٠ د ٠ ك ١٠ ب ٠ لە جياتى تئوري شورشگىرى فيئرى
بۇون .

ھەندى دەستە و تاقمى زۆر كەسى و چەند كەسيش كە خوشيان لە بەر
ساكۆكى نىيۇ خۆيى ھەموو لەشيان دافەتاؤه و لە كوردىستان و لە ئوروپا
خۆيان گرتوتەوە و خەريکن لە ئوروپاوه ولات رىزگار كدن و بە هيّزى
پرولتارياى كورد سىستىمى سەرمایهدارى لە ئىران دا لە بەين بىرەن و
ريژىيمى خومەينى دارمېن ، كەوتنه دەركىرىنى بەيانناھو ھەلۋىست
دەربىرەن و سەبارەت بە "پەرەگرتنى ديموکراسى و پلورئالىزم و ئازادى
تىكوشان و نەھىشتى پاوانخوازى و بە هيّز بۇونى بزووتنەوەي " ميللى ،
كورد " پېيشوازىيان لە لەت بۇونى حىزبى ديموکرات كرد و ئەم جىما
سۈرپەۋەيان بە چۇونە پېشى خەباتى گەلى كورد داناد دلتسۆزى خۆيان
بۇ ئەم ميللەتكەي كە ئىستا كەوتوتە بەر شا لاو و نەمان ھەرەشەي
سى دەكى دەربىرى . بەلام ھەر لەو كاتەش دا لە ئاست جنايەتى
حەممەنى بەغدا و قر كردنى ٥ ھەزار كورد لە ھەلمبەجە دەميان ھەلتەپچراو
فەلەميان بە سەر كاغەز دا نەھىنا !!

لەم بىوه دا ئەركى خەباتگىرانى راستەقىنەي جولانەوەي رىزگارىخوا -
ى كورد نىكوشەرانى رىڭاى بەختەوەرى زەممەتكىشان و دوزەمانى

چهوسینهر و داگیرکهان و لایمنگرانی ریبازی ئازادی و دیموکراسی و سوسياليزم له کوردستانی ئیران ، چی يه ؟ ھەلتلویست و كرده ووه تیکوشانيان ئەشى چون بى ؟

وهلامى ئهو پرسیارانه هەر وا هاسان نيه . ئەوبارو دۆخە ناھەموارە^۵ كە ماوهى ۹ سالى را بردۇو كوردستانى ئیرانى گرتۇتە ووه رېبەرايەتى ح . دك . يىش بۇ سەپاندى دېكتاتورى و سیاستى چەوت كەلکى خەراپى لى وەرگرتۇھە و ئەم وەزەعە بزووتنە وەي كورد تۈوشى ھاتـ ووه وەلامى ئهو پرسیارانه وە زەھمەت دەخات . بە تايىمت كە زنجىرى بەرۇ بۇوي ئەم بارو دۆخە و ئەم سیاستە لە دەست و پىي تیکوشەرەنلى راستەقىنه ها لاؤھ . لە نىشتەمان و لە خەلک دوور كەوتۈونە وە، ژيانى ئورۇپا و دەربەدەرى ھەزار تىنگ و چەلەمەي ھىئاونەتە سەر رىگا ، بەشى زۆرى ئهو روڭە فيدا كارانەي كە لە خەبات دا پىشوازىيان لە مەرگىيەش دەكىد ، لە ئورۇپا ياسىف و وەرەز و بىزار بۇون .

ھەر ئهو ھەولۇ مەرجەنالەبارەش بۇتە هوئى ئەوە كە ھەندى كەس زىرەكى سیاسى و ماستاوكەر لە مەيدانى چۈلدا شەرناخىویى بىكەن و " كەلە شىر بېتىھ بولقاسم " . ھەر بۇيەش نە وەلامى پرسیارەكان دەدرىتە و نە دەكىرى ئەرك و رېباز بۇ تیکوشەرەن دىيارى بکەي .

بەلام بۇ كەسىكى پتر لە ۴ سال ژيانى پر لە كويىرە وەرى خۆى لە پىيما و ئازادى و بەختە وەرى گەل و نەھىيەتنى چەۋسانە وەي زەھمەتكىشان تەرخان كردى . بە تاوانى بىرۇبا وەرى ماركسىستى و لایمنگرى لە سوسياليزم و دېفاع لە زەھمەتكىشانى كورد بە دەميان جار كەوتېتى بەر پەلامارى دوزىمن و حەپس و دەربەدەرى و بەر شا لاوى كۆنەپەرستى بەرەلا و سەرسەرى و نوگەرانى بىگانە ، بىيەنگى و بىي لايىنى قصبا حەتـ و چاپۇوشىن و بىرۇرا دەرنەپەرىن بۇ لى بۇوردن نابى .

لە سەر ئهو بىنەمايە و بە گويىرەي ھەست كردن بە بەرپرسى وەك

ئەندامىكى پچووكى كۆمهلى مەزنى نەتهوه بەشخوراوه كەم لە ئاست چاره نۇوسى گەل و خەباتى رزگارىخوازى دا ، ناتوانم بىدەنگ بمو ھەروا سەيرى رووداوه كان بکەم .

بىچىگە لەمە ، سەبارەت بە رىيىز گرتىن لە نامەو تەلەفون و داوا كارى بەرەو رووى ھاوارى و دۆست و براادەران كە داوايانلىرى دەردووم وەك كەسىكى كە سالەھا لە حىزبى ديموكرات دا تىكۈشاوم و بەرپرس بۇوم و لە ھەمۇ كەھىن و بەھىن و سياسەت و خەسلەتى رىبەرانى حىزبى ديموكرات شارەزام ، لە سەرپىكەھاتنى ئەم وەزعە بنووسىم و ھۆى ئەم لەت بۇون و شەرە دندۇوکە روون بىكەمەوە . بەو بۇنەوە ھاتىمە سەر ئەو باوهەرە ، با بە كورتىش بى بىروراي خۆم لە سەر ئەو بەزم و ھەرايەكى كە ھىچ دىياردىيەكى ناكۆكى بىرۇبا وەرو ئىدىئولۇزى و سياسى تىيىدا نابىينم ، دەربىرم .

بەو ھىوايە ئەم كورتە نۇوسيئەنە من بىتوانى تا رادەيەك ئەندامانى سادە و دلىپاڭ و فيداكارى حىزبى ديموكرات روون بىاتەوە و بە سوودى بىردنە پىشى خەبات و بە ھىز بۇونى جولانەوە رزگارىخوازى كوردىستانى ئىران كەلکى لىرى وەربگەن .

بو ئەو مەبەستە نۇوسيئەكەي خۆمان لە چەند خاڭدا كورت دەكەينەوە
۱- رىيىمرايەتى حىزبى ديموكراتى كوردىستانى ئىران
۲- ھۆى جىا بۇونەوە بەشىك لە رىيىمرايەتى حىزبى ديموكراتى كوردىستانى ئىران و بە ياننامە ۱۰ مادمىي

۱- رىيىمرايەتى ح ۰ د ۰ ك ۰

لەبەر ئەوە لە بەرگى چوارەمى بىرە وەرييەكائىم دا بە وردى چۆنیەتى رىبەرايەتى و سياسەت و تىكۈشاون و كونفرانس و كونگرە و كۆبۇونەوە - كانى ح ۰ د ۰ ك باسى دەكەم ، ئىتەر لىرەدا بە پىيوىستى نازانم بېچمە

نیو قوولایى ئەو باسەو تەنیا سەر پىي بە سەرى دا دەرۆم .
دەتوانىن لە كونفرانسى سىيەممەوە (جۈزەردانى ١٩٧١) بە شکارى
حىزبايەتى باسى شىوه يەكى رەسمى رىبېرايەتى هەلبىزىردار و كومىتەتى
ناوەندى بىھىن . بەرنامەو پروگرامى شكل گرتۇوى حىزبىش دواى
كۆمارى ديموکراتى كوردىستان ھەر لە دەممەوە ھاتوتە كايمەوە .

پاش رزوخانى كومارى كوردىستان ئەندامانى حىزب بە شىوه يە جۆر بە^{جۆر بۇ زىندىوو كردىنەوەي حىزب تىكۈشاون و رىبېرايەتى چەند كەسە و}
تەقە كەسە بىي ھەلبىزاردەن كەم يا زۆر خەباتى بەرىيە بىردوه .

پاش كونفرانس سىيەمىش رىبېرايەتى حىزبى ديموکرات قەت يەك
دەست و يەك بىرۇ باوھر تەبا نەبۇھ . لە نەخويىندهوارەوە بىرە تە
دوكتورى ئىقتصاد و لە سەودا گەرەوە بىرە تا ھەزارو بىرسى ، لە
ماركسىيەوە بىرە تا مائۇيىت و ئازاوه چى ، لە پىشكەوتۇوخوازەوە
بىرە تا كۆنهپەرست و بىي بىرۇ باوھر ، بەلام لەسە بەرنامەي حىزب كە
ئەو دەم پىشكەوتۇوخواز وەلام دەرى ئەو قۇناخەي خەبات بىوو ،
كۆ ببۇونىنەوە .

لە ماوەيەش دا ، تاگەرانەوە بۇ ئىران و بەستى كونگرەي چوار .
سەرەراي ئەوە كە دوكتور قاسملو وەك سكرتيرى حىزب ھەۋى داوه كە
بىرۇرای خۆي بە سەر كومىتەتى ناوەندى دا بىسەپىننى ، بەلام تەھواوى
بىريارەكان بە تىكرايسى و يا بە زۆربەي دەنگ دراون . دوكتور قاسملو بۇ
سەپاندى بىرۇرای خۆي شىوه يە جۆر بەجۆرى بە كار ھىنماوه . لە ھەممۇ
كەس پىتر باسى ديموکراسى كردۇھ و لە ھەممۇ كەسىش پىتر ديموکراسى
پىشىل كردۇھ . نەبەر ئەوەي ئەم كەسانى ئەوتۇ لە رىبېرايەتى دا
ھەبوون كە رىڭا نەدەن تاقە كەسىك بۇ چوبۇنى خۆي بەسەر حىزب دا
بىسەپىننى ، زۆر جار پاشەكشەي كردۇھ . جارى واش ھەبۇھ شەھى پىشىش
دەنگ وەرگەتن يەك دوو كەسى ھەلىپەرست و بۇودەلەي لە ئەندامانى

کومیته‌ی ناومندی بانگیشتن کردوه و سوزی زوربه‌ی دمنگه‌کانی بو لای خوی راکیشاوه . ههر کاتیکیش هستی به مهترسی و باو بورانی ههوا کردبی ، بیانویه‌کی دوژیوه‌تهوه و بوی ده‌رجوه .

پاش گهرانه‌وه بو ئیران ۱۹۷۹ ههل و مه‌رجیکی تازه و تایبەت و نائیسايی له ولات دا هاتبوه پیش . نه شاره‌زایی خهلك هه‌لچوونی کف و کوتی خمبات و ماستاو کردنی ههندی ورده بورژوازی بی بیروباوه و خو وەپیش دانی ههندی که‌سی به نعاو کادر و ئهندامی حیزبی و به کرده‌وه خزمەتكارو نۆکه‌رسیفەت، له گەل با رو دوخى شەرو کیشە لە ولات ، پتر مەیدانی بو دوکتور قاسملو چول کرد کە دیکتاتوري خوی بسەپینى . ههر چەنده ئەو دەمیش ئەندامانی کومیته‌ی ناومندی کە شاره‌زای بۇون ، زوریان به دەمەوه نەدەدا و قافیه لى وەتەنگ دەگمرا .

دەبوايە به جورىك يەخەی خوی له چنگىئەو شاره‌زايانە فروفیلى ئەو رزگار بکا . بو ئەو مەبەستە بەزمى کونگره‌ی چوارى ساز کرد . لە راستی دا کونگره‌ی چوار سەرەتاي سەپاندى دیکتاتوري تاقە کەسە بۇو بە سەر حیزب دا . کونگره‌ی چوار سەرەتاي ئاشکرا بۇونى دوو بیروباوه‌رى جياواز بۇو ، بیروباوه‌رى پېشکەوتنخوازانه و بیروباوه‌رى کۆنەپەرسى و لىبرا لانه . کونگره‌ی چوار بو ئەو ساز کرا کە چەند کەسی سادە و ساکارى مەیدانی سیاست و ریاکارو نۆکه‌رسیفەت بە ناوی کومیته‌ی ناومندی له دەورى سکرتیر کو بىنەوه .

دوکتور قاسملو باش لهو پەندەی ماکیا ویل شاره‌زا بۇو ، کە بە شازادەی دەگوت : " ئەی شازادە ، ئەگەر دەتهوئى لەسەر تەخت پاشایەتى بەمینى ، جارو بار وەزيرەتى بگۆرە ، تا دەتوانى وادە و مەلینى بە خەلک بده و خەلک شیوادار رابگە ..... .

تا با رو دوخى ولات شپرزمەتر دەبۇو ، دیکتاتوري دوکتور قاسملو پتر دەچەسپا . ئەوانەی له دەوروبەری کو ببۇونەوه پتر بە شان و بالیان

ھە لە دەگوت . ئەویش كەسانى مەرايى كەرو دوو رووی لە دەوري خۆى
كۆ دەكردنەوە .

دوكتور قاسملو بۇ سەپاندى رىبازى سوسىال ديموکراسى و ئانتى
كومونىستى خۆى بە سەر حىزب دا كە لە كونفرانسى سىيەمەوە ھەولى
بۇ دەدا ، پاش گەرانەوە بۇ ئيران لە دوو ھۆكاركەلکى وەر دەگرت .
يەكەم شېرزەمىي بارو دۆخى كورستان ، سەپاندى شەر لە لايمەن
كومارى نا ئىسلامىيەوە ، بە تايىبەت پاش ھەلەي مىژۇوبى تاقمىرى
حەوت كەسە و مەيدان چول كردى ئەوان ئىتىر ھەركەس لە حىزب دا
رەخنەي گرتبايە و يان بىرورايەكى پەيچەوانە بۇ چۈونى رىبەرایەتى
ھەبايە ، بە تودەمىي و بە لايمەنگى حەوت كەسە تاوانبار دەكرا .

كومىسيونى بازرهسى بە شىوهى ۋاندارمەي حەكومەتى پەھلهۇي بە گۈزى
دادەچوو دەيختە ژىر پرسىارەوە . بە پىرەوى لە سياستى خومەينى و
ھەموو دىكتاتوريكى ترسەنۈوك ، بەو بىيانوھ كە " لە شەر دايىن و
رەخنە گرتن ورەي خەلک كز دەكا " ، رەخنە گر سەركوت دەكرا .

دووھەم فەرد پەرستى كەسانى بۇودەلەو بى پرنسيپ و بى شەخسىيەت
كە بە ناوى كومىتەن ناوهندى و مشاويرو جىڭرو كومىسيونى بازرهسى
لە دەوري سكىتىر كۆ ببۇونەوە . ئەوانە بى ئەولاو لا بۇيان لە ملى
دەداو فەرمائىشتى ئەويان پى ئايەتى عاسمان بۇو .

تەماشاي برياري كۆبۈونەوەكانى دەفترى سياسى و پلينومەكانى
ئەو سەرددەمە (لە كونگرەي چوارەوە تا كونگرەي ٨) بىھن ، ھەموؤيان
بە تىڭرايى دەنگ پەسند كراون و كەسى نەبوھ بىرورايەكى دىزى ھەبى .
بەلام لە سەر ئەوە شەوە ، تا ئەو دەمە كە كادرو ئەندامانى حىزب لە
ولات و لە نىيۇ خەلک دا مابۇون و نىشتمانيان بە جى نەھىشتبوو . لە
خاكى كورستانى عىراق نەكەوت بۇونە بەر سېبەرى رەشى حەكومەتى
بەعسى بۇي نەدلوا و پرکىشى نەدەكىد كە بە رەسمى رىباز و پروگرامى

حیزب بگوئی ، هرچنده له بواری سیاسی دا به گویره‌ی ویست و بو
چونی خوی رایدہ دا .

کونگره‌ی ۵ نمونه بولو . لهویدا ویستی ریبازی " سوسیالیزمی -
دیموکراتیک " واته سوسیال دیموکراسی به سهر حیزب دا بسهمینی
به لام له گهمل بهره‌هه لستی بهشی زوری نوینه‌رانی کونگره بهره‌و روو بولو .
به گویره‌ی دابی خوی پاشه‌کشه‌ی کرد .

چونه نیو شورای بھرگری میللی سهپاند که تمنانه‌ت ئهوانه‌ی
ببوون به ئهندامی کومیته‌ی ناوه‌ندیش بھرنا‌مکھیان نه خویندبوووه و
نه یانزانی بولو ، دنگیان بوچی داوه .

تمنیا ئهوه بولو ئاغای مه‌سعودی ره‌جه‌وی " مئموریه‌تی " دابوو به
دوکتور قاسملو که بھرنا‌مکھی بھرسند کردن بدا و له نامه‌یه‌کیش دا که
به بونه‌ی گویا پیروزبایی کونگره‌ی پینجهمه‌و ناردووی داوای کردوو
که حیزب " تصفیه " بکات .

به جی هیشتني نیشتمان و چونه نیو خاکی عیراق و ژیر سیب‌هه‌ری
حکومه‌تی به‌ععی " هاوخندهک " هملی بو دوکتور قاسملو ره‌خساند که
کونگره‌ی شهش سازبداء و به ههزار پینه‌و پهرو و زیز ببوون و گریانسی
ماستاوكه‌ر و همه‌شەی کشانه‌و له حیزب و فرو فیلی بزاردن " کورتە
باس " بسهمینی . " کورتە باسیک هیچ یەک له ئهندامانی کومیته‌ی
ناوه‌ندی پیش بلاو کردن‌و نه یانخویندبوووه و له پلینومی " ئالان " دا
کویر کویرانه بولان له ملى داو بلاو کرايده‌و .

لھراستی دا ئه‌گھر کونگره‌ی چوار سھرەتاي سهپاندى دیکتاتوري
و خوپیوه هه لاوه‌سینی چەند کھسیکی بودله و چاپلوس بولو (۱) .

(۱) دیاره ئەم تەعریفه ، تمواوی ئهندامانی هەلبزیر دراوی کونگره‌ی چوار
ناگریتمو . به لام بچەند کھسیکی کومیته‌ی ناوه‌ندی و دەست و پیوه‌ندەکانی
خواروو و دەمرو بھری دەفتەری سیاسی پر به پیستی یەتى .

کۆنگره‌ی شەش سەرەتاي لادان له رىبازى پىشكەوتتو خوازانىه ٤٠ سالى حىزبى ديموكرات و كەوتىن بە لاي سوسىال ديموكراسى و بە قىسى يەكىك لە بەشدار بوهكانى كۆنگره " نشاندانى چراى سەوز بەئەمرىكا " و دوور كەوتنهوه لە هىزە ديموكرات و پىشكەوتتو خوازەكانى ئيرانى بۇو . سەرەتاي گۆرىنى پروگرامى حىزب و رىبازى سياسى جولانىه وە كوردىستانى ئيران بۇو .

ئەو كەسانى كە ئىستا ناوي " رىبەرايمەتى شورشگىر " يان لە خۆناوه ، دار دەستى ئىجرای ئەو سياسەنەو سويند خۇرۇ پشتگىرى " كورته باس " بۇون .

كونگره‌ی شەش بىيچىگە لە لادانى رىبازى پىشكەوتتو خوازانە دەكىرى بىزىن سەرەتاي قەيران و نزمى پلەي ئەخلاق و مروقايمەتى رىبەرانى حىزبى ديموكراتى كوردىستانى ئيران بۇو . دەركىرىنى ئەندامانى خاوهن بىرۇبا وەر پىشكەوتخو ازانە و لايەنگرانى رىبازى سوسىال يىزمى عىلەمى " تعهد " وەرگىتن بە شىوه‌ى ساوالك ، بىرىسى هيشتىنه وە مال و مندالى كادرو ئەندامى حىزبى و پىشىمەرگە ، ئەو پەرى نزمى پلەي ئەخلاقى ئىنسانى رىبەرانى ح٠ د . ك ١٠ ، بۇو .

ئەوەي كە " رىبەرايمەتى شورشگىر " لە بارەي " لادان و روېشتن بەرە و ئىمپريالىزم " باسى دەكەن ، لە كونگره‌ي شەش وە سەرى ھەلداوه و پەرەي گرتوه و ئەوانىش ھەلبۈزىدراداوى ئەو كۆنگره و سويند خۇرۇ بۇون و تا رۆزەكانى ئاخى كۆنگره‌ي ھەشتىش پشتىوان و بەرىۋە بەرى بۇون . سووكە سەفەرى ئوروپا و شەش مانگرابواردن لە پاريس بە ناوى نويىنەر ، بەرتىلى بىيدهنگى و زمان گرى دان و پشتگىرى كىرىنى ئەو سياسەت و رىبازە چەوتە بۇو . بەلام داخوا لە ١٥ كەسە كە ئىستا بۇون بە " شورشگىر " يەك ھەبۇو جارىك بىزى :

كابراى زمان نەزان و نەشارەزا لە پاريس بە شەش مانگچى فير دەبى و

ج بو حیر دهکا

لەو کاتمدا کە ئەندامى دەفتەرى سیاسى لە سەفەرى نوینەرایەتى
تەش مانگمدا ١٤٠ هەزار فرانكى لە ھەقى فير بۇونى رمانى
نېنگلىزى دەدا . پىشىمەرگەي بىرىندارى حىزبى لە پاريس بۇ سىعەت
موحتاج بۇو . لە گەرانەوهش دا بۇ كوردىستان بە تاوانى ئەوه کە چۆتە
مالى عەزىزى ماملى ، ئاغاي سادقى شەرەفكەندى ھەلتى پىچابو
حىسابى لى دەكىيشا .

دوكتور قاسملو ههر ئەوهى دەويىست و گەرهەكى بۇو ئەو جورە كەسانە لە دەوروبەرى بن . سىيمون لىس لە كتىبى " جله نوىيەكانى پريزىدنت مائۇ " دا دەلى : " كاتىك حۆكمىرانە دىكتاتورەكان لە كۆتا يى تەمەنیان وە نىزىك دەكەون ئىزىھىي و دردونگى و ترس و بەدگومانى رۆریان بۇ دىئنى . ئەو دەم كەسانى لى وەشا وە تىكۈشەر وە لا دەنیىن و پشت بە كەسانى خزمەتكارو بۇودەلە و نەزان و دوورۇو و زمانلىوس دەبەستن " .

دورو بى لە دوكتور قاسملو لە بارى تەمەنھوھ ، چونكە خوا نەکا ، ئىتىر كەس نامىنى بۆ ديموكراسي و پلوراليزم خەبات بكا ، بىلەلام و تەكاني تر راست و پر بە پېستى ئەو ٩ سالەي را بىردوون كە باسيان كرا . كاتىك دەفتەرى سياسى لە ناوجەھى گەوركان لە " دۆلتى ديموكرات " سوو چۈومە لاي دوكتور قاسملو لە بى سەرە و بەرەبى تەشكىلات و بى سەزمى و بىكارەبى ھەندى كادر و بەرپرسى تەشكىلاتەكان وە دەنگەياتىم لە وەلامدا گوتى

نهوهی دهیلی راسته . به لام چ بکهم عیلاج نیه . خو کادر دروست ناکری .
کادره لا و زیره کان هه مهو له گهمل تاقمی حهوت که سه رویشتن . همه
نهواهه ماون " ۱

به لام که سانی ئه و توئی گهره کبوو به قهولی زانای بەناو بانگی کورد
ما موستا مه لا حوسینی مه جدی : " هەر گوئى بن زمان نەبن " . ئەم
نەیدە ویست ئەندامى لى زان و به زىپك و زاکون کارى حىزبى بگرنە
دەست .

نامەی رەخنه و پېشىيارى کادر و ئەندامانى حىزبى دەکرانە دەستتە
چىلەی ئاگر ھەلکردن . سادقى شەرەف كەندى لە وەلامى سكا لاؤ رەخنه و
پېشىيارى ئەندامانى حىزب[ُ] دەيگوت :
" باشە نامە زۆر دىن ئاگريان پى ھەلەدە كەين . ئەم ناما نەبن كورەمان
بۆ دانا گىرسى " .

فيزو لە خۆبايى بۇونى رىبەرايمەتى حىزبى ديموكرات واى لى ھاتبۇو
ئىتر وەلامى رەخنه و پېشىيار و سكا لائى کادرو ئەندامانى حىزب
نەددە دراوه .

قسەكانى لى يىنىنى مەزن وەراست دەگەران كە دەيگوت :
" تەواوى ئەم حىزبە شورشگىرانە كە تا ئىستا فەوتاون ، لەبەر ئەم بۇو
كە رىبەرەكانيان لە خۆبايى بۇون و تۈوشى فيزو غەرەبى بۇون و ھىزىز
توان او كانگاي ذەخىرە خويانلىك نەدا وەته و لە رەخنە ترساون " .
رىبەرايمەتى ح ۰ د ۰ ك ۱۰ ، جورىيەك تۈوشى ئەم نەخوشى يە ببۇو
كە ئىستاش شەقى زەمانە نەيتوانىيە لەو نەخوشى يە رىزگارى بکا و وەك
رىبەرايمەتىيەكى ساخ و سەلىم بروانىيە روودا و وكارەساتەكانى ئەورۇي
كوردىستان .

پاش كونگرە ئەش كە رىبازى سوسىال ديموكراسى حىزبى ديموكراتى
تۈوشى قەيران و گەندەلى كرد بە دەيان كادرى لى ھاتتوو ، پېشگەوت تۈو-
خواز و پېشىمەرگە فىداكار رىبەرايمەتىان بە جى هيشت و دانىشتن لە
رۇژنامە كوردىستان دا دەيان نووسى : " حىزبە كەمان بە روېشتنى
ئەوانە بەھىز بۇه " !

لهبهر سیاستی چهوت و لینهزانی " فهرماندهی گشتی " که روزیک
نهزانیو چه خمای تفهندگ هلبچری سهدان پیشمرگه دانیشتن و یا
تمسلیم بونهوه . به لام هیشتا سکرتیری حیزب له توویزی چاپه مهندی دا
دهیگوت : " ۱۲ هزار پیشمرگه مان همهیه " . ئوه له کاتیکا که لمه
ولاتی خوی جیگای حاوaneوهی نه ما بتو ، به ناچاری خوی دابوه بـهر
سیبهـری ریژیـمی به عـس .

دیاره بەداھەوە فیشال و فریو دان لە کوردستان وا بوتە باو، جیگای راستی گرتۆتەوە .

سهير ئوهه يه ئيستا كه ئهو لهت بوون و جيا بونوهه زيانىكى گهوره
بە حىزبى ديموكرات و به جولانه وەرى رزگارىخوازى كورد گەيانىدۇو و
ناحەزەكانى ديموكرات سەماي پېۋە دەكەن و قەل و دال سەريان لى دەسوئى
ناوه ، چاپەمهنى سەر بە دوكتور قاسملو دەنۈوسن : " بە روېشتىنى
ئەوانە حىزب بە هيىز بوه و پاك بوتھو " (نەك هەر ئەھو كەسانەى
كە تا دويىنى ھاوكارى دوكتور قاسملو بوون و به گويىرەي نووسراوهى خۆى
پى يان ھەلگوتوه و به پشتىوانى و ھاوكارى ئەوان حىزبى ديموكراتى
تۈوشى ئەھو رۆزە كردۇو و جولانه وەرى كوردى لە كوردىستانى ئىران بەم
دەرده بىردوه ، بە " جاش و خايىن و ترسەنۆك و تەمبەل و بىكارەيان "
ناو دەبات . ئەم شىۋە ھەللىيىت و بۇ چوون و سياستە دزيي و چەپەلە
رەنگە ھەر لە كوردىستان و لە نىيۇ رېكخراوهەكانى كوردىستانى باو بى
كە لە گەلكۈو ناكۆكى سياسى و ئىختلافى بېرۇ راو بۇ چون پەيدا بسوو ،
ئىتر بوختان و تومەت و نىيۇ و نىرتىكە دزيي و درۇ بۇ يەكتەر ھەللىدە بەستن
و ئەگەر دەستيان برووا ، گىتن و حەپس و تەنانەت كوشتنىشى لى زىاد
دەكەن . ئەم ئاكارو ھەللىيىتە دزيي و لە كوردىستان نرخى سياستىشى
دا بەزاندۇو و ئىتر كۆمەلانى خەلکىش بۇ ئەھو بەيت و بـ اوه
تەرە ورد ناكەن .

دەرس وەرگرتن لە روودا وەکانى مىژۇو دەبوايھ سەرمەشق بىتت.
ئەندە ئەم جۆرە تۆمەت و بۆختانە بۆ دوكتور قاسملو ھەلبەستراون و
تەنانەت كردۇويانەتە بېيارى كۆنگرەش لە راپردوودا ، ئىتىر نەدەبوايھ
ئەو بە هيچ جۆر ئەم شىّوه بۆختان و تۆمەتە بە درۆيانە وەپال‌ها و کارانى
خۆى و ئەندامانى حىزب بدا .

ئەم ھەويرە ئا و زۆر ھەلەگرى . چۈونە نىۋە قۇولايى كاراكتىر و
خاسىەتى ئەندامانى كۆميتەنى و سىاست و بۆ چۈونىيان بۇ
بىرە وەرييەكەنە دىلىمەوە و ئەو باسە لىرە دا كوتايى پى دىنەم و بە كورتى
چەند دىرىيەك لە سەر كۆنگرەكانى حىزبى ديموكراتى كوردىستانى ئىران
پاش ۱۹۷۹ دەننووسىم .

"کونگره‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران"

ریبهرایه‌تی حیزبی دیموکراتی کوردستان گەلیک شانا زی بەوه دەکات
کە لە کاتى خویدا کونگره دەبەستى و ئەوهش بە نیشانەی دیموکراسى و
ژىرى و وريايى رىبهرایه‌تى دادەنلى . دەيەوى وا نىشان بدا چونكە لە
کاتى خویدا لە دەرەوهى ولات کونگره دەبەستى و خەلک كۆ دەکاتىھو ،
لە چا و ئەو ھىزانەی كە گويا کونگره نابەستن ، ملى فىل يان شكاندۇھ !

پىك ھىنانى کونگره‌ي حىزب بولىكولىنەوه شى كردنەوه بار و
دوخى خەبات و ئاور دانەوه لە تىكۈشانى را بىردوو ، چا و گىران بە كەم و
كۆرى و ھەلەكاندا ، كاريکى جوان و پەسندە .

بەلام کونگره‌ي حىزب تەنبا بولى كەنەوه ئەفرادو بولى پروپاگاندە
نابەسترى . هەر بويىھ نېيە چونكە لە پروگرامدا كات بولى پىك ھىنانى
کونگره ديارى كراوه . حىزبىكى كە لە ھەل و مەرجى نەھىنلى دژواردا
خەبات بكا كاتىك كونگره دەبەستى كە بارو دوھىكى تايىھتى ھاتبىتە
پىش ، بخوازى تاكتىك و ستراتىئى تازە ديارى بكا ياشىوهى خەبات و
تىكۈشان بگۆرى و كونگره يارمەتى بە پەرە گىرنى جولانەوه يەكىتى
رېزەكانى حىزب بكتات . ئەگەر بە وردى و بە بى عەرەزانە لە کونگره‌كانى
حىزبى دیموکراتى کوردستانى ئيران ورد بىنەوه ، لە کونگره‌ي چوارەوه
ھىچيان لە ھىچ بارىكەوه ، نە لە بارى ئىدىيولۇزى . لە لە بارى سىاسى و

نه له باری نیزامی و نه له باری پتهو بعونی ریزه کانی حیزب و
یارمه‌تی یان به پهره گرتن و سره که وتنی جوانه وه بردنه پیشی سیاسی
نه کردوه . هه موویان بو ئاما نجی تایبته‌تی ، بو ئالو گور کردنی
مۆره کانی شەترەنج و بو سەپاندنسی دیکتاتوری بەستراون .

کونگره‌ی چوار که سەرتاپی هلوّل بعون و لە رزوکی یەکیتی حیزب و
سەپاندنسی سەرە رویی تاقه کەسە بwoo ، به کورتى باسمان کرد کە بوچى
بەستراو ئەنجامیشى چ بwoo .

کونگره‌ی پینچ بو ئەوه بەسترا کە جىگاي حەوت (۷) كەسەی رویشتىو
بە كەسانى ناشارە زايد سیاست و گۇئى لە مست پر بکرىتە وھو چۈونسى
نېۋو شۇراي بەرگرى مىللەي كە هيچ يەك لە بەشداربۇھە کانى كونگرە
نەياندەزانى چى يە بىسەپىنن . هەر وەھا بە بى لىكدا نەھەردى سیاسى و
زانستى و هەلسەنگاندنسى ھېزى توواناي خویى و دووژمن ، خۆ بکەنەم
کەوا سوورى بەر لەشكرو دروشمى روونخانى رىيژىمى خومەينى بەرز كەنەھە
كونگره‌ی شەش تایبەتى بو ئەوه بەسترا کە حىزبى ديموکرات لە
ريبازى پىشکە وتوو خوازانەي چل (۴۰) سالەي خۆي لا بد او بەرنامە
سوسيال ديموکراسى پەسند بکاو رىگا بو چۈونە نېۋ ئىنترناسيونالى
سوسيالىستى و رویشتىن بەرە و روژ ئاوا خوش بکا . هەر لەو كاتەشدا
حىزبى ديموکرات وەك ئاعاي مەسعودى رەجهوى داوايى كردى بۇ لە
كادرو ئەندامانى خاون بىرۇ با وەرى پىشکە وتوو خوازو دىزى ئىمپريالىزم
و كۆنه پەرستى و لايەنگرانى سوسيالىزمى عىلەمى " تصفىيە " بکا .

له راستى دا نووسىن و سەپاندنسى " كورتە باس " هەر بو ئەوه بسو
كە خويان لە لاي سوسيال ديموکراسى و هيئىدى حکومەتى سەرمايمەدارى
روژ ئاوا خوشە ويست بکەن . ديارە هەل و مەرجىكى لە باريان بـ
ئەو كارە هەلبىز اردبۇو . دوكتور قاسملو لە وەلامى رەخنەمە
" شەخسىيەتىكى كورد " داسەبارەت بە رەوتى كونگره‌ی شەش و نووسىنى

کورنه باس و سهپاندنی له کونگرهدا ، گوتبووی: " ئەگەر راست لەو
کات و هەل و مەرجە دا ئەوەم نەکردىيە ، جەو سازى لى پەيدا دەبۇو " .
دوكتور قاسملو راست دەكا . ئەگەر له كورستانى ئيران، له نىّو
كۆمەلانى خەلک ويستبای ئەو بەزمە ساز بکا ئەنجامى جۈرىيکى دىكە
دەبۇو . دەنا زۆر باش دەيىزانى كونگرهى شەش بۆ جولانەوهى كورستانى
ئيران و بۆ حىزبى ديموكرات نەك ھەر سەركەوتى تىدا نەبۇو بەلکو
ترازيديش بۇو .

سەير ئەوەيە پاش ھەموو كونگره كانىش بە بى جىاوازى نووسىييانە:
" ئەو كونگره يە سەركەوتۇوتىرىن كونگره بۇو له مىژۇي حىزبدا " .
راگەياندى كۆميتەي ناوهندى بە " رىبەرايەتى شورشگىر" ئىستاشەو
پاش كونگرهى شەش دەلى : " كونگرهى شەش دەبىتە قوناخىيکى گرينىڭ لە
رىگاي خەباتى حىزبەكەماندا . بىگومان كونگرهى شەش لە ژيانى پىر
لە ھەوارزو نشىيۇي حىزبەكەماندا ھەنگاوىكى گرينىڭ مىژۇيى يە بەرەو
پېش بەرەو وەدى ھىننانى ئاواتە پىرۇزەكانى كۆمەلانى خەلک و بەرەو
دابىن كردى ديموكراسى بۆ ئيران و خودمۇختارى بۆ كورستان " .
ئىستا ئەندامانى حىزبى ديموكرات حەقىان نىيە پرسىيار لەو كەسانە
بىھن كە چەند سالە بە قىسەو بە فيشال مېشكى خەلکيان پر كەردە
كونگرهى شەش كام " ھەنگاوى مىژۇيى " بەرەو " وەدى ھىننانى ئاواتە
پىرۇزەكانى كۆمەلانى خەلک " ھا ويشتۇھ ؟

ھەر ئەو نىيە كە ئەندامانى كۆميتەي ناوهندى ھەلبىزىراوی كونگرهى
شەش لە نامىلكەي " وەلامى فيتنەگەران " دا دەنۋووسىن : " لە تەھۋاوى
سالەكانى را بىردوودا فراكسيونى ناوبر او (مەبەست دوكتور قاسملو و
دوكتور شەرەف كەندى) يە رىبازى رىيڭ كەوتىن لەگەل سۆسيال ديموكراسى
بىزىكى لەگەل ئىمپریالىيىزم بە تايىبەت ئىمپریالىيىزمى ئەمرىكايىان
گرتۇتە پېش " .

نازه با ئەوانیش ئەوه نەننووسن . چونکە تا کۆنگرەی ھەشت(۸) خوشیان لهو سیاست و ریبازەدا بەشدار بۇون . بەلام بو ئەندامان و بۇ کۆمەلانى خەلکى كورد باش روون بۇتەوه كە کۆنگرەی شەش گەورەتريين زيانى به حىزبى ديموكراتى كوردستان گەياندوه كە وا ئىستابەرەمەكە دىتە دى .

ئىمە له ناميلكەي "تايبەتى کۆنگرەی شەش ژانويەي ۱۹۸۵" بە درېڭىز نىۋەرۆك و چۈنۈھەتى کۆنگرەی شەشمان شى كەدوتەوه و پىۋىست بە وەرد دانەوهى ناكا .

کۆنگرەي حەوتىش (۷) كە بە کۆنگرەي مەردوو و زاربەستان ناسراوه بۇ باسکەن نابى و خوشیان نازان قازانچى بۇ حىزب چى بوه . بەلام دەكىرى بە كورتى باسيكى کۆنگرەي ھەشت (۸) بکەين و نىشانى بەدەيىن كە رىپەرایەتى حىزبى ديموكرات چۈن بە ئاوهزۇو كەدنەوهى و شەۋ زاراوى زانستى گالتە بە هوش و بىرۇ چارەنۇوسى ئەندامانى حىزب دەكا .

با سەيرىكى و شەۋ رەستەكانى بەياننامەي كۆميتەي ناوهندى حىزبى ديموكراتى كوردستان بکەين كە بە بۇنەي كۆتاپى پى هىنانى کۆنگرەي ھەشتەوه بلاو كراوهەتەوه . لە بەياننامەكەدا دەلى : "پىك هىنانى کۆنگرەي ھەشتى حىزب و بە جى گەياندى كارەكانى ، ھەم نىشانى تواناي حىزبە لە ھەل و مەرجى دژواردا ، ھەم ئەو راستىيەش جارىكى تىر روون دەكتەوه كە حىزبى ئىمە چەندە برواي بە ديموكراسى و ئەسلەكانى ديموكراتى نىۋە حىزبى ھەيە ۰۰۰ بە پىك هىنانى کۆنگرە قۇناخىكى گرىنگى تازە بۇ بەجى گەياندى ئامانچى ديموكراسى لە ئىران و خودمۇختارى بۇ كوردستان لە خەباتى حىزبدا دەست پى دەكىرى ."

ئىمە كاتى خۇمان بە ليكدانەوهى نىۋە روکى بەياننامەكە ناگرىيەن كە بە و شەۋ زاراوى قولومبەو عەواام فريوانە رەشكراوهەتەوه . تەننیما ئەوهندە دەلىن . داخوا لەت بۇونى حىزب و ساز بۇونى ھەراو كىشە و

دورو بهره‌کی " قوناخی گرینگی تازه‌یه بو به جی گهیاندنی ئامانجى ديموکراسى بو ئيران و خودموختاري بو كورستان " ؟
داخوا ئهوهى ئهورو به سەر حىزبى ديموكرات و بزوتنەوهى كورد لە كورستانى ئيراندا هاتوه ، دەكىي بە " ديموکراسى " بدرىتە قەلەم ؟
داخوا پىكەينانى كونگره لە دەرەوهى ولاتى خوت بە كۆكىرىنەوهى
ھىئىدى پىشىمەرگەو ئەفرادى لى قەوما و دەربەدەرى دەرەي دەفتەرى سياسى ، نىشانەي " ديموکراسى و وريايى حىزبى يە " ؟

نمۇنەي زۆر ئاشكراى ديموکراسى لە حىزبى ديموكرات دا ،
ھەلبىزادنى نويىتمەرى ئوروپا بوه بو كونگرهى ھەشت . لە كونفرانسى
حىزبى بە زۆربەي دەنگ ئەندامىك بە نويىتمەر ھەلدەبژىردى ، بەلام
دەفتەرى سياسى لە دمى كونفرانس دەدا و ئەندامى ھەلبىزىرداو بۇ
كونگره قبول ناكا . ئەوهىي ديموکراسى لە " كور تە باسى " حىزبى
ديموكرات دا . سەير ئەوهىي ئەوانەي ئىستا بۇونە " شورشگىر " و
ئەوانىش دەم لە ديموکراسى دەكوتن ، چەند كەسيان ئەندامى دەفتەرى سياسى بۇون .

تا كەي دەبى لەم كورستانە چەند كەسى سەوداگەرى سياسى بە
وشە زاراوهى قولومبه ھەلك فرييو بدەن و لە سەر حىسابى ھويىنى
روڭەكانى گەل ڦيان بەرنە سەر ؟ !

ئەگەر تەماشاي راپورتى كومىتهى ناوندى بو كونگرهى ھەشت و
گۈرىنى پىشەكى بەرنا مەي حىزبى ديموكرات بکەين ، ئەم قوناخەي كە
بەياننا مەي كومىتهى ناوندى باسى دەكا و چەند سالە سکرتىرى حىزب
ھەولى بۇ داوه جولانەوهى كورستانى ئيرانى لە سەر گىراوه گەيوەتە
جي . ئەويش بريتىيە لە سرینەوهى وشە ناوي ئىمپرياليزمى ئەمرىكى
لە راپورت و لە پىشەكى بەرنا مەدا . ھەروەها لە يەك رىز دانانى
ولاتانى سوسىالىيستى سەرمایهدارى لە ليکۆلىنەوهدا .

به لام واش نیه به گهیشتني ئەم قۇناحە دوكتور قاسملو حەسابىتىھە وە پالى لى بىداتەوە . ئەو بۆ فريودانى بەشداربۇھە كانى كونگرە باسى پىيوهندى لەگەل و لاتانى سوسيالىيىتىش دەكات . داخوا هىچ يەك لە ئەندامانى كومىتەن ناوهندى و بەشدارانى كونگرەنى ھەشت پرسيا رىان كرد كام پىيوهندى ؟ پىيوهندى لەگەل كام و لاتى سوسيالىيىتى ؟

يان كاتيك سەفەرى خۆى بۆ (لىما) بۆ بەشدارى لە كونگرە ئىنترناسيونالى سوسيالىيىتى كە تازە رىگاشى نادەن لەۋى نەقسە بکاو نە باسى كورد بىنېتە گۆرى لە راپورت دا بە سەركەوتى دادەنلى كەس ھەبۇ بلىپ : كام سەركەوتى ؟ ئەو سەفەرە بىچگە لە سەيرە سەفەر ئىسکرتير لە ئەمرىكاي لاتىن چى بۆ كوردو بۆ حىزبى ديموكرات تىدا بۇ ؟ بە جوانى دەردىكەھۆئەو كونگرانە ھەر يەكە بۆ مەبەستىك نارەسەنلى تايىھەتى گيراون . ھەر وەك گۇترا كونگرە ئەش بۆ ئەھەگىرا كە جادەي بەرە سوسيال ديموكراسى و رۆز ئاوا پاك بکاتەوە كە بۇ بە ھۆئى لاز بۇنى بزوتنەوە ھاتنە خوارى پرستىزى حىزب . بە خۇرايسى نىيە پاش توپىنى كورتە باس كە چوار سالى بە سەر دا تى پەرييە نەك ھەر جاريكيش لە ئەدەبىياتى حىزبى دا باسى نەكراوهە ناوى نەھاتسوه ، بەلكو جارو بار لە پەناوه ويسىتوويانە حاشاشى لى بکەن و بە سوينىد و پاكانە گۆيا خۆلە رىبازى سوسيال ديموكراسى دوور ھەنەوە . بەلام ئىستا لە كونگرە ھەشت جاريكي تر دوكتور قاسملو ويسىتوو يە بە ئاواز و كردىنەوە زاراو و گۆتهى زانستى " سوسيالىيزمى ديموكراتىك " و " ديموكراسى سوسيالىيىتى " بکات يەك و وا نىشان بدا كە گۆيا ئەھەي چەند سال پىيش ئەو فەرمۇويەتى ھەر ئەو شتەيە كە ئىستا گۇرباچىقۇف دەيلى .

بەلام داخوا كەس ھەبۇ لە رىيەرانى " ناشورشگىرى ئەو دەم " و " شورشگىرى ئىستا " بلى كاکە كەلەگا يىش رادەو ئەندازە يەكى ھەيە .

سوسیالیزمی دیموکراتیک که ریبازو تیئوری بو چونی " سوسیال - دیموکراسی و ریفورمیستی " يه ، له گهل دیموکراسی سوسیالیستی عهربز و عاسمانی فهرقهو به هیچ جور نابنه يهك .

داخوا کهس ههبوو بلی : گورباچوف باسی دیموکراسی سوسیالیستی ده کاو دهلى : " پیشکەوتني ولاorman بېچگە له چوارچىوهى سوسیالیزم هەر بە خەيالىشمان دا نايە " . واتە چوارچىوهى سوسیالیزم مىك كە لهویدا چەۋانەوهى فەرد بە دەستى فەرد لەبەين چوھو رىگاي نىيە . ئەوهش له گهل سوسیالیزمی دیموکراتیکى تو و سوسیال دیموکراسى روژئاوا كە بناڭەكەيان لە سەر چەۋانەوه دامەزراوه ، فەرقى زۆرە .

شى كردىنەوهى راپۇرتەكانى كومىتەئى ناوهندى حىزبى دیموکراتى كوردستانى ئيران بو كونگره كانى حىزب لەم كورتە نووسىنەدا جىنى نابىيتهوه . ئەركى ئەندامانى حىزبە بە وردى لى يان بکۈلنەوه لە سياستى بەرىيوبەرايەتى حىزب ئاگادار بن .

۲- هۆی جیاپوونهوهی بەمیشک لە ریبەرايەتی حیزبی ديموکراتی کوردستانی ئیران و بىياننامەی ده (۱۰) مادھی .

بەر لە هەموو شت دەمەوی رابگەینم بە پیچەوانەی بو چوونى ئەو كەسانەی كە جیاپوونهوه لەت بۇونى هيژەكانى كوردىيان پى كارىكى ئاسايى يەو بە لەت بۇونى حیزبی ديموکراتی كوردستانىش ھەل دەپەرن ، من جیاپوونهوه ساز بۇونى كەرت و دەستە بچۈوك و ناكۆكى و شەرە دندووکە بە زيانى بزوتنەوهى رزگارىخوازى كورد دەزانم .

بىگومان جیاپوونهوهى ئەو بەشهى ئەندامانى حیزبی ديموکرات كە ناوى " ریبەرايەتى شورشگىر " يان لە خۇناوه ناكرى بە ناكۆكى بېرۇ باوھرو بو چوونى سياسى تاكتىك و ستراتىئى جیاواز دابنرى . ئەوانە تا لە مانەوهى خۆيان لە دەزگاى ریبەرايەتى دا (وەك ھەميشه بە بەزنىيان بىرابى) ناھومىد نەبوون ، نەگەيشتوونە ئەفېريارە كە واجيا بنەوهى حىسابى خۆيان لە حىسابى ریبەرايەتى ھەلبىزىراوى كۆنگرەي ھەشت (۸) جىا بىكەنەوه . يا بە قەولى خۆيان " فراكسيونى قاسملو - شەرفكەندى " دەر بىكەن .

لىرەدا لەوانەيە هيئىدى پرسىيار بو ئەندامانى حیزبی ديموکرات بىنە گۆرى كە پىويستيان بە وەلام دانەوه ھەيە .

- داخوا ئەم بىريارە جیاپوونهوه بەراستى لەبەر نەبوونى ديموکراسى و رىبازى چەوت و دىكتاتورى و لادان لە پەيرەو و پروگرامى حىزب بۇوه ؟
- داخوا " ریبەرايەتى شورشگىر " تا قۇناخى ئاخرى ھەلبىزادن و تا پاش كۆنگرەي ھەشت ھەستيان بەوه نەكربۇو كە ديموکراسى لە حیزبى ديموکرات دا پى شىل كراوه و دىكتاتورى خۆى سەپاندووه ؟
- داخوا تا پاش كۆنگرەي ھەشت ئەۋەيان نەدەزانى كە حیزبى ديموکرات

" له نیو ئۆپۆزیسیوئى شورشگىر تاق كەوتۇتەوەو لە دەرەوەي ئیرانىش سياستى راستگەرايانە بۇتە كۆسپى دامەزرانى پېۋەندى لەگەل ولاٽانى سوّسيالىيستى " ؟

بىگومان لەو پرسىارانە زۆر ھەن و وەلاميان رەنگە زۆر شت بۇ
كۆمەلانى حەلەك روون بکاتەوە . ھەر وەك لە پىشەوەدا باسکرا ، لە
كۆنگەرى چوارەوە لە ژىر پەردەي ديموکراسى بە درۆدا ، دىكتاتورىيەكى
تەواو بە پشت ئەستوري هيئىدى كەسى بى شەخسيەت و زمان لىوس و
مەرايى كەر ، كە لە دەورى رىبەرايەتى كۆ ببۇونەوە ، بە سەر حىزبى
ديموکرات دا سەپىئىرا .

دوكتور قاسملو بە زىرەكى توانى لە بارو دۆخى رەحساوى كوردستان
ولە نەزانى و بۇودەلەيى دەورو بەرەكەي كە بە ناوى كومىتەي ناوهندى و
دەفتەرى سياسى كۆي كردىبۇونەوە ، كەلەك وەرگرى و رىبازى چەوت و
دىكتاتورى خۆي بسەپىئى . ھەر لەو كاتەشدا ھەر كاتىك ويستى وەك
مۆرەي شەترەنج ئالووگۇر يان پى بکات .

ئەو شىوه ناھزو ناپەسەنەدە گەيشتە رادەيەك تەنانەت ئە و كەسانەي
كە ماوهى ھەشت سال لەبەر دەستى دا ھەل دەسۋوران و سلاۋەتىان لە
دىدارى دەدا ئەوانىش ھەراسان بن و وەدەنگ بىن و حىسابى خۆيان جىا
بىكەنەوە . بەلام كە ؟ وەلە پیناوى چى دا ؟

ھەرچەند "رىبەرايەتى شورشگىر" لە بەياننامەي دە (10) مادەيى و
لە نامىلىكەي " وەلامىك بە قىتنەگەرى " دا ، ويستووپەتى رەنگى
سياسى و ياخودا نەخواستە ناكۆكى بىرۇ باوهرى بە جىابۇونەوە بىدات ،
بەلام زۆر روونە كە هوى جىابۇونەوە هىچ بىنەمايەكى ناكۆكى سياسى و
بىرۇ باوهرى نىيە .

دىسان باش بۇوە لە كۆنگەرى ھەشتم دا دوكتور قاسملو بە ئاشكرا
گوتۈپەتى : ليستە دلخوازى خۆم دەدەم و مۆرەكان دەگۇرم و سوگەر و گوئى

لەمىسى نازە دېنم و ساوى كومىتەئى ناوهندىيان لەسەر دادەنیم.
 بو چما لە كۆنگرەئى چوار شەۋى پىش ھەلبىزاردەن بەدزى چەند كەسى
 لە سوڭەرە بەرە لاي سىرمەخۇر كۆنەكىرىدبووه و ناوى دلخوازەكانى خۆى
 لە ليستەيەك دا نەنۇوسىبۇو . بەيانى رۆزى ھەلبىزاردەن لات و سەر سەرى
 بەنىيۇ كونگرە وەرنەكىرىدو ليستەيان بلاو نەكىرىدەوە ؟
 بەلام ھىچ يەك لەوانەئى كە ئىستا بۇونە "شورشىگىر" و ئەوانى
 ئەو دەم "پېشکەوتۈوخواز" بۇون ، چونكە ناوييان دەلىستەكەدا ھاتبۇو
 ھىچ رەخنەيان نەگرت و وەدەنگ نەھاتن .
 كۆنگرەئى شەش كە سەرەتاي لادانى حىزبى ديموكراتى كوردىستانى
 ئيرانە لە رىبازى پېشکەوتۈوخوازانەئى چىل سالىدا و بە قەولى نۇوسراوەئى
 "رېبەرايەتى شورشىگىر" سازانە "لەگەل كۆرۈ كۆمەلە ئىمپريالىستە
 كان و دووركەوتىنەوەيە لە بەرەئى شورش" لەو كاتەوە دەستى پى كىردوه .
 بەلام داخوا برادەرانى "رېبەرايەتى شورشىگىر" يىش هەتا ملان لە
 نىيۇ ئەو زەلکاوهدا نەبۇون ؟

داخوا جارىكىش دىزى ئەو "سازان" و رىبازى "كورتە بىاس"
 وەستان ؟ يان ماوهى چوارسال بە دىل و بە گىيان و بە سويند لە رىبازى
 چەوتى كونگرەئى شەش دا تىكۈشان و بىرى شورشىگىرى و پېشکەوتىسوو-
 خوازانەيان فيداي سەفەرى ئورۇپا و نوينەرايەتى شەش مانگەي پارىيس
 كرد ؟

لە نۇوسراوەكانى "رېبەرايەتى شورشىگىر" وادەرەكەمۈئى كە هەتـا
 نەتىجەئى ھەلبىزاردەن و ساھومىيد بۇون لە ھەلبىزاردەن خۆيان لە كونگرەئى
 هەشت دا . ساتەبائى و ناكوکىيەكى ئەوتۆيان لە بۆچۈونى سىاستى و
 رىنبارو بىرۇ باوهەدا لەگەل بە قىسى خۆيان "فراكسيونى قاسملەو .
 شەرەفكەندى" سەبۇوه چونكە داوا كەنگرەئى "لە نۇرەبەدەرىش"
 بۇ چارە سەركەرسى مەسەلەئى سىاستى و راستكەندەوەئى سىاستى چەوتى

حىزب نەبووه ، بەلكو بۆ ھەلبژاردنەوە سەرلە نوى و گەرانەوە ئەوان بۆ كومىتەي ناوهندى بوه .

لە بەياننا مەكەدا گوتراوه : " زۆربەي ئەندامانى كومىتەي ناوهندى لە پلينۆمى پىش كۆنگرەي ھەشت و لە رەوهەندى كونگرەشدا دواروژى دژوار و نا لەبارى ئەو شىۋە ھەلبژاردىيەن چەند جار وەبىر خستەوە " . لېرەدا بە جوانى دەرددەكەوى كە بنەچەكەي ناكۆكى و كىشەو ھەرا لە سەر "شىۋە ھەلبژاردن " و ھەول دان بۆ كورسى ئەندامەتى كومىتەي ناوهندى بوه . چونكە ئەگەر وەك خۇيان دەلىن زۆربەي كومىتەي ناوهندى لەسەر رووداوه باسکراوه کانى بەياننا مەلمەن " فراكسيون " يەك نەبان و دەز وەستابان ئىتىر دوكتور قاسملو نەيدەتوانى ويست و بۇچۇونى خۇي بەسەر حىزبدا بىسەپىنى .

لە بەياننا مەكەدا دەنۈوسن : " لە سەرانسەرى ئەفما وەيەدا ، واتە لە ماوهى ۹ سال دا دوكتور قاسملو بى سرنج دان بە ئامانجە بەرزەكانى حىزب و بەرزەوەندىيەكانى بزۇتنەوە مىلىئى ديمۆكراتى (نەك رزگارى - خوازى !) ھىنديك سياستى لە نىيۇ حىزب و لە دەرەوەي حىزبدا بەرىيە بىردووه كە ئامانجى دوواروژيان لەو سياستىدا سازان لەمەل كۆرو كۆمەلە ئىمپرياليستىيەكان و دوور كەوتتەوە لە بەرەي شورش چ لە رادەي ئىرلان و كوردىستان و چ لە رادەي جىهانى دا بۇوه " .

دیارە لە ماوهى ئەو ۹ سالە دا زۆربەي ئەو كەسانەي كە ئىستا ئەو قسانە دەكەن ئەندامى كومىتەي ناوهندى و دەفتەرى سياسى و جىڭر و موشاوير بۇون . بىچىگە لەوە وشەو زاراوه و مەتلەبەكانى بەياننا مە، وەك " سياستى سازان و بەرەي شورش و لادان و ئوپۇزىسيونى ئىنقلابى و ۰۰۰ هەندى " رۇون نىن و بەسەرياندا تى پەرييون ، بەلام ئەندامانى خاوهە بىر و باوهەرى حىزبى ھەقىيانە بېرسن :

— ئەدى ئىيۇ وەك ئەندامانى كومىتەي ناوهندى و دەفتەرى سياسسى

چکاره بوون ؟ دهوری ئىوھ لە رىبەرايەتى حىزبى دا ج بوه ؟ چۇن ماوهى ۹ سال سكرتىرى حىزب " بە رىنويىنى سەعىد بىل " ئەوهى بە سەر حىزب و جولانوه ھىناوه كە ئىستا ئىقرارى پى دەكەن و دانى پى دادەنин ؟
لە بەياننا مەكمەدا گوتراوه : " لە ھەر قۇنا خىك دا بە بىيانویىمەك " فراكسيون " دەستى كردوه بە پا لاوتتى بىجى و بى مانا لە نىيۇ خۆى حىزب دا كە لە ئاكامى ئەو پا لاوتنانەدا ژمارە يەكى بەر چاولىمە ئەندامانى وشىارو خەباتگىر پاسىف بوون و يان لە حىزب دەركراون" !!
كارمان بەوه نىيە كە ھەرچەندە ئەوانەي ئەو ئىقراره دەكەن بۇونە " شورشگىر " ، بە لام ئىستاش نەيانو يىستوھ يان نەيان ويراوە بلىيەن " ئەندامانى وشىارو خەباتگىر " لە سەر بىرۇ باوهى پېشىكە و تەنخوازانە و شورشگىر انە دەركراون . بە لام دىسان ئىقرارى يىكى باشه و ئەم پرسىارەشى بەدوادا دىيت :

داخوا ئەندامى حىزب بە تاقە كەسىك دەرده كرى يا دەبى ئۆرگانىيەك بە تايىبەت ئۆرگانى سەرو بىريارى لە سەر بىدا ؟
داخوا لەو ئەندامانەي كە لە حىزبى ديموكرات دا بە تاوانى بىرۇ باوهى پېشىكە و توحوازى و دژى ئىمپریالىستى لايەنگرى لە رىبەرازى سۆسیالىزمى عىلەمى دەركراون كامەيان دەنگى ئەو " شورشگىر انە " ئىستايان لەگەل نەبۇھ ؟

داخوا ئەوانە وەك ئەندامى دەفتەرى سياسى و كومىتەي ناوهنىدى كەي لە دژى دەركردنى ئەو ئەندامانە بۇون و دژى پى شىل كردنى پىرەوى نىيۇ خۆى حىزب وەستاون ؟

داخوا لە دەركردنى ئەندامان و لە ژىر پى نانى ئوسولى حىزبى دا ، ئەوانەش شەرىيك و ھا و دەنگ نەبۇون ؟
داخوا دژى ئەو سياسەته خۆيان مات نەكىردوھ و ئىعتىرازىيان گىرتىۋە ؟
لام وايە ھەر بۆيەش وەبەر " تصفىيەھاى بى روېھ " نەكەوتۇون .

ههر ئەندامى دەفتەرى سیاسى نەبوو كە ئىستا بۆتە " رىبېرایەتى شۇرشگىر " لە جىڭىرى كومىتەتى ناوهنى و لە كادرەكانى حىزبى قەدەخە دەكىد كەنابى ھاتتو چۆي كەريمى حىسامى بىكەن، مىشكەن تىك دەدا؟ هەر ئەندامى دەفتەرى سیاسى و بەرپرسى تەشكىلاتى حىزب نەبوو كە ئىستا بۆتە " شۇرشگىر " پسولەتى دەركەنلى ئەندامانى تىكۈشەر و خاوهن بىرۇ باوهى پىشىكەوت و خوازى لە حىزب مۇر دەكردو بۆ تىك شەكەنلى ورەتى كادرو ئەندامانى حىزب و وەفادارى بە رىبازى كورتەباس، باڭى ئەندامانى حىزبى دەكىد و دەيگوت : " داوهە با مۇريكت پىۋە نىم " ؟

لە بەياننامەكەدا يەكى تر لە (دىاردەتى رىبازى لادەرانەتى فراكسيون) " مەيلى سازشكارانە و تو وىزخوازانە لەگەل رىژىمى كۆنەپەرستى و دەرى گەلتى كۆمارى ئىسلامى " دەست نىشان كراوه . هەر كەسىكى لەو ماوهەيدا نووسراوهە كانى حىزبى ديموکراتى سەير كردى ، رەنگە هيچى ئەوتىسى بەرچا و نەكەوتلى كە حىزبى ديموکرات لە بارەتى رىژىم و يا شەر دەرى حکومەتى كۆمارى ئىسلامى ھەلوىستى خۆي گۆرى بى . دوور نىيەن " رىبېرایەتى شۇرشگىر " لەبەر خاترى خاتران و لەبەر پى خوش بۇونى ھىندى لايەنى بى سەلاھىت مەسەلەتى و تو وىز لەگەل كۆمارى ئىسلامى - يان زىنديو كەربىتەتە . دىارە نووسراوهە كانى حىزبى ديموکراتى كوردىستانى ئىران زۆر جار باسى " سەربەخۆيى دەكەن " بە برواي من ئىدىعاي سەربەخۆيى حىزبىي كە رىكخراوهە كە لە ژىر رەحەممەتى حکومەتىكى دوژمنى نەتهوە كە خۆيدا ژيان بەسەر دەباو لەبارو دۆخىكى ئاوا نالەباردا خەبات دەكا ، پىتر وەگالتكە دەچى تا راستى .

بەلام پىا و هەق بلى حىزبى ديموکراتى كوردىستان ، ئەگەر لە ھىچ مەسەلەيەكدا سەربەخۆيى نەبوبى . لە مەسەلەتى و تو وىز لەگەل حکومەتى ئىراندا سەربەخۆيى نىشان داوه . حا ئەگەر ئەو ھەنگا او

به تهنيا له لايەن دوكتور قاسملوهوه ها ويژرابى ، ئەو پەرى سەربەخۆيى - يەو جىگاي دەستخوشانىيە . حىزبىك ئەشى ئەومندە غيرەت و سەربەخۆيى ھەبى ئەگەر كارىك بە راست بزانى و بە قازانجى بزوتنەوە بى ، بىكا و چاوهروانى پرس و فەرمان و ئىجازەي ئەم و ئەو نەبى . وتو ويژ لە گەل دوزمن لە كات و لە بارو دۆخى خۆيدا ، نەتەسلیم بۇونەو نە لە شۇرۇشكىرىش كەم دەكتەوە . نەك ھەر ئەوھ ، بلاو كراوهى موجاهيد لە ژمارە ۲۶۷ ي خۆيدا ، ۴۵۴ رەزبەرى ۱۳۶۴ دەنۈسى : " پىدا گىتنى حىزبى ديموكرات لە سەر پاراستنى مافى وتو ويژى سياسى لەگەللىرىزىم لە ژىر ناوى " سەربەخۆيى بىرياردان " دا ، لە راستىدا پىداڭىتنى ئەو حىزبەيە لەسەر سەلماندىنى جۆرە " مافىيەتى دەسەلاتى نەتەوايەتى " لە كوردستان كە ئەوھ لە بناحەوە لەگەل ئىلتىزامى حىزبى ديموكرات بە (وحدت ملى) كە لە گەلالەي شۇرا دا بۇ خۇدمۇختارى ھاتوھ يەك ناگرىيەتەوە " .

نېۋەرۆكى ئەو نووسراوهىيە و ئەو بۇ چۈونە چ دەگەينى ؟ راستەو راست موجاهيد " جۆرە مافىيەتى دەسەلاتى نەتەوايەتى لە كوردستان " بۇ حىزبى ديموكرات ناناسى . ئەوانەي لە بارەي " سەربەخۆيى بىريار - دانەوە " رەخنە لە رىپەرايەتى حىزبى ديموكرات دەگرن ، راستەو راست ھەر لە ئىستاوه سەربەخۆيى و ئىرادەي خۆيان دەخەنە بەر ويسىت و رەحىمەتى ئەو كەسانە ، كە مافى دەسەلاتى نەتەوايەتى بۇ كورد نانا سن . ئەو دەستەو رىكىخراوانەي رەخنەي " وتو ويژ " لە حىزبى ديموكرات دەگرن ، خۆيان لەگەل دەستى راستى ترىن و كۆرە ھەرە كۆنەپەرستەكانى سەرمایەدارى رۆزئاوا شەو و رۆز لە وتو ويژ و كەيىن و بەيىن و ھاتووجۇ دان ، بەلام نە پرس بە كەس دەكەن و نە كەسىش وەبەر نەشتەرى رەخنەيان دەدا .

لە بەياننامەكەدا باسى : " باند بازى و دەستە بەندى و رايەلکەي

جاسوسی و تیروری شهخسیهت و پیشیل کردنی پیره‌وی نیو خرو و دیموکراسی و دیکتاتوری "کراوه" به لام رهنه‌گه تاوانیکی گهوره به گشتی بکه‌ویته سه‌رهستوی هه‌مودو ئەندامانی کومیته‌ی ناومندی که ریگایان داوه ئەم وەزعه له حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیراندا پیش بی و ئەوانیش سه‌پیری بکەن! ئەندامیکی حیزبی که له ئۆرگانیک دایه، ناتوانی به هیچ بیانویه‌ک حۆله ژیئر باری بەر پرسی لابداونھەلک تاوانبار بکاو خۆی دور بحاته‌وەو بیئزی من بەشدار نەبۇوم و يا ئاگام لى نەبۇوه. ئەوانه‌ی "ریبەرايەتی سورشگىر" له بەياننا مەکەدا دەينووسن، بی هەلاردن خوشیان دەگرىتەوە. ئەومندە ھەمیه رهنه‌گه تاوانی هیندیکیان کەمتر بی.

بهیاننامهی "ریبهرایه‌تی شورشگیر" پاش باسی ئەو ھەموو گەند- کاریه له حیزبی دیموکراتی کوردستاندا کە خوشیان شەریک و ھاودەنگ، و ھاوکار بونوون، چەند خالى وەك "ریبازی ئەساسی سیاستەكانی حیزب" را گەياندووه کە به کورتى بۆ باس كردن دەمبن .

دیاره ئەو حا لانه مەبەستى جوانىيان تىدا يەو ئەنچامدانىيان لە بەرژە وەندى بزوتنەوەي رزگارىخوازى كورد (نەك مىلللى دىمۇكرا提يک) دان. بەلام ناروون و ليّل و بە قەولى رەحىمەتى كاڭ حەسەنى قىزلجى : "مشكىان تىدا كۈزراوه" ۱۴

ئەندامانى حىزب ھەقيانە بېرسن كە نۇوسراؤەكانى حىزبى ديموکرات ماوهى ۹ ساله ھەر ئەم مەبەست و وشەو زاراوانەيەن دووبات نەكىرىدۇتەوە؟ داخوا بە نەزەرى " رىپېرایەتى شورشگىر " (ئۆپۈزىسىونى ئىنقلابى) كامانەن ؟ كام دەستەو حىزب و رىكخراو لە ئىراندا دەگرنەوە ؟ مەفھومى وشەى (ئىنقلابى) چى يە ؟ چۈن لە (ئىنقلابى) اتى دەگەن ؟ بزوتنەوە ئىسّتاي گەلى كورد لە كام قۇناخ دايە ؟ بزوتنەوە ئىزگارىحوارى يە يَا " مىللە ديموکراتىك " ؟ " استقرار رېزم دمكراتىك " يانى چى " ؟

تمنیا سرفی " ریژیمی دیموکراتیک " چی بو کورد تیدایه ؟ گەلی کورد له کوردستانی ئیران تمنیا بو بەجى گەیاندنی ئەم وشە قوربانى داوه ؟

" مطالب و موضوعات انحرافی و ارتجاعی " له بەرنامهو ئەساس - نامەدا ، (کە حۆشیان دەنگیان بو داوه) کامانهن ؟

لە بارەی " راگرتنى شەری ئیران و عیراق " لام وا نىھە شتىكى تازەيان نووسى بى . چونكە پېش ئەو كىشەو هەرايەش ئەم ويسىتە لە بلاو كراوه کانى حىزبى دیموکراتدا دەست نىشان كراوه .

لە بارەی گىرانەوەي كادرو ئەندامان و پىشىمەرگەي حىزبى بى - نىيۇ حىزب ، هەر ئەوهنەدە بەسە كە بەياننامەي دووھەمى " رىبەرايەتى شورشگىر " لەو بارەوە تەماشا بىرى تا ناراستى و لەرزۆكى و ترسەنۈكى ئەو " شورشگىرانە " لەو بارەوە بېينىدرى .

بە چەشنى گشتى نەك هەر لە بەياننامەي خاکەلىوەدا ، بەلكو لە نامىلەكەي " وەلامىك بە فيتنە گەرى " يىشىدا وشەيەك لە بارەي ناكۆكى بىرۇ باوهەر ئىدىئولۇزى يەوه نەنۋەسراوه . زمانى فارسى بو شەرە دندوکەو رىز كردنى وشەو زاراوى قولومبە ئەوهنەدە لە دەستان خۆشە كە نووسەرەي نامىلەكەي وا لى كردە دەيان لايەرە رەش كاتەوە ، بى ئەوهى كە باس و موناقەشەيەكى زانستى و با بهتى بىنۇتە گۆرۈ و ئەندامانى حىزب و كۆمەلانى خەلەك روون كاتەوە .

نىيۇه روکى نامىلەكە بە جوانى دەرى دەخات كە وەلامى نووسراوه کانى بى جى و بى ماناي ، بە قەولى خۆيان " فراكسيون " دراوهەتەوە . پىتر وەدم بە دەمەو شەرە فرى بازارى دەچى . نووسەر لەو كاتەدا كە لە ھىنندى شويىن دىكتاتورى و بى دىسيپلىنى دوكتور قاسملو و دەست و پىوهنە - كانى روون دەكاتەوە ، هەر لەو كاتەشدا بى شەخسىيەتى ئەندامانى كومىيەتى ناوهندى و دەفتەرى سياسى نىشان دەدا .

ئەندامانى حىزبى ديموكرات ھەقيانە بېرسن: ئەوانەي كە ئىستا ناوى " رىبەرايمتى شورشگىر " يان لە خۇناوه چۈن دەتوانن خۆيان لە ژىر بارى ئەو سياسمىت و ھەلويىستە نالەبارە بىننە دەرى كە باسى دەكەن. شەوان كە ئىستا رابىدوو ۹ سالە حىزبى ديموكرات بە بىانسى تاوانبار كردنى دوكتور قاسملو و سەعید بەمدەل پوج دەكەنهوه، خۆيان چ رىگايەك نىشان دەمەن؟ چ بە خەلک دەلىن؟ تەنبا شەرە دندووكە و بىيان دەركىدىن دەردى مىللەت و جولانەوهى كورد چارە سەر ناكا . پىيوىستە رىبازى تازە و باشتىر و دنيا پەسندىر بەۋىزرىيەتەوە . نۇوسراوه - كانى " رىبەرايمتى شورشگىر " شتىكى ئەوتۇيان تىدا بەر چاوناکەوى . ناھەقىش نىن ، ئەوان ھەمۇ ئەزمۇونى سياسى و تىكۈشانيان لە ۹ سالما لە ژىر سەركىرىمى دوكتور قاسملو و مەدەست ھىناوه . ئەگەر شتىك بىزانن ھەر لەھى فىر بۇون ، ئەويش ئىستا ئەۋەمە كە خۆيان لەسەرى دەنۋومن . تەماشايەكى بەياننامەي پاش كۆنفرانسى چەوار دەرى دەخا كە وشەو رستەو زاراوه كان راست ھەر ئەوانەن كە پاش ھەمۇ كۆنگەكانى حىزبى ديموكرات دەنۋوسران و دەرخواردى خەلک دەدران . تەنبا پى داگرتەن لەسەر " شەرى چەڭدار " دەرى رىيپەمى ئىسلامى و چونە ژىر بالى ھىزىكى دىكەي ئىسلامى ، نە شورشگىرى يەو نە بى گەلتى كۆست كەوتۇو و لىيە، و ما زامدارى كورد ھىچى لى پەيدا دەبى . " رىبەرايمتى شورشگىر " ئەو كاتە دەيتىوانى داۋىنى خۆي لە ھەمۇ پەلمىيە پاك بىاتەوه ، كە وەك تىكۈشەرانى شورشگىر شەھامەت و عىرەتى ئەۋەيان ھەبایە كە خۆشيان لە بەرىيە بىردى ئەو سياستى چەوتەي كە باسيان كردوه ، بە شەرىك و ھاودەنگ و بەرپرس زانى بايە . ئەو دەم دەكرا كۆمەلانى حەملەت و ئەندامانى حىزبى بە جىگاي بروايىان دابىنن و بە ھىۋا بن كە لە جولانەوهى رىزگارىخوازى كورد دا دەورى شورشگىر انھىيان دەبى .

لیبین دهلى دان پى دانانى رك و راست به هەلمکان، ئاشكرا-
 كردىنی هويمکانى ئەمۇ ھەلانە، شى كىرىنەمەوە لىكدانەمەوە بارو دۆخىكى
 كە بۇون بە هوى ئەمۇ ھەلانە، باس و روون كىرىنەمەوە وورد كە بو لابىدىنى
 هەلمکان پىويىستە - ئاوايىه نىشانەمى حىزبىكى جىندى، ئاوايىه شىۋەمى
 بەجى گمياندىنى ئەمۇ ئەركەمى كە لە ئەستۆيى حىزبە و ئاوايىه شىۋەمى
 پەرومددەو فېركەرنى چىن و كۆمەلانى خەملەك " .

کوتایی :

بیبرینهوه ، له سهر یهک سهره رای ئهو کهم و کوری یهی ریبه رایه تى
حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران که به سهر بەشی هەرەزۆری دا
تی پەریوم ، لەت بۇونى حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران بە زیانى
جولانهوهی رزگاریخوازی کورد دەزانم . لام وايە دەبیتە هوی لاواز بۇونى
خەبات و دوزمنانى بزوتنەوهی گەلی کورد لە هەر کەولیک دابن و لە ژیئر
ھەر ناویک دا خۆ حاشار بدهن ، کەلکى لى وەردەگرن .
ئهو شیوه بەربەرە کانى تەبلیغاتى یەی کە لە ھەر تك لاوه دەست
پى کراوه ، لام وايە ھەلچوونیکى بى مەنتق و شەرە دندووکەی بازارى يە .
ئەم ھەلۋىست و بۇ چۈونە ناتوانى ھېچ مەسەلە یەك چارە سەر بکا و خزمەت
بە بزوتنەوهی رزگاریخوازی کورد ناكا .

گەلی کورد له کوردستانی ئیران فيداکارىيەكى بى وينەي كردوه،
خەلک له رىگاي ئازادى دا دەربەدەر بوه، مال ويران بوه، قوربانى داوه
دايك و بابى جەرگ براو، خۇشك و براي پشت شكاو، ژن و مندالى
بى سەرپەرهەست و داما و . گيانى شەھيدانى رىگاي ئازادى . لەوكەسانە
خوش سابن كە بەشەرە حنىۋو و پېيڭ ھەلپۈزۈن و ناو نرتىكە ليڭ نان حويىنى
شەھيدان بە فيرو بدەن و بزوتنەوەي رزگارىخوارى گەلی کورد سووشى
رىگاي بەرده لان و ئەستەمنىز بىكەن